

20.03.2024

Fremtidens danske forsvar vil blive udfordret fra alle kanter

Verden er i opbrud, og uanset hvordan det amerikanske præsidentvalg falder ud, skal vi være forberedt på, at dansk forsvar vil blive udfordret på stort set alle parametre i mange år fremover.

Skrevet af

Jacob Kaarsbo

📞 +4525123486

✉️ jacob@thinkeuropa.dk

Kontakt

Jacob Kaarsbo

📞 +4525123486

✉️ jacob@thinkeuropa.dk

Hovedkonklusioner

- Trusselsbilledet i Danmarks nærområde er alvorligt. Rusland er sat på krigsfod, og 30 procent af statsbudgettet går nu til militæret.
- Overfor det skærpede trusselsbillede står et styrket Nato. Sverige er nu optaget i alliancen, og sammen med optagelsen af Finland sidste år forbedrer det dansk sikkerhed.
- Mens Nato står historisk stærkt i Danmarks nærområde, lurder en anden risiko. Hvis Donald Trump trækker sig sejrrikt ud af det amerikanske præsidentvalg til november, går alliancen en usikker fremtid i møde.
- Det trusselsbillede vi står med for både sikkerheden i Danmarks nærområde, i Europa og danske globale interesser er meget dynamisk. I det lys vil det være fornuftigt at forberede sig på, at dansk sikkerhed vil kræve, at Forsvaret er finansieret med minimum to procent, eksklusive bidrag til Ukraine.

Efter mere end to år med krig på det europæiske kontinent og en stadigt stigende trussel fra Rusland er det uopsætteligt, at de højeste prioriteter i det danske forsvarsforlig er at styrke dansk forsvar i nærområdet og leve op til Natos krav. Hvis ikke ville vi spille højt spil med rigets sikkerhed.

Trusselsbilledet i Danmarks nærområde er alvorligt. For det første opruster Rusland hastigt. Landet er sat på krigsfod, og 30 procent af statsbudgettet går nu til militæret. Evnen til at erstatte de store tab i Ukraine og genopbygge militæret er langt højere end for et år siden.

For det andet viser præsident Putin og hans topfolk igen og igen, at de vil ændre Europas grænser og skabe et nyt Storrusland. Også i denne uge har både Putin og tidligere præsident Medvedev fornægtet, at Ukraine er en selvstændig nation.

Samtidig viser retorik og en del af de kort, regimet anvender, at blandt andet Baltikum, en stor del af Polen og Moldova indgår i de umiddelbare ambitioner.

Et stærkere Nato i dansk nærområde

Overfor det skærpede trusselsbillede står et styrket Nato. Sverige er nu optaget i alliancen, og sammen med optagelsen af Finland sidste år forbedrer det dansk sikkerhed.

11

Hvis Donald Trump trækker sig sejrrikt ud af det amerikanske præsidentvalg til november, går Nato en usikker fremtid i møde.

Jacob Kaarsbo, Senioranalytiker, Tænk tanken Europa

Østersøen er nu entydigt domineret af Nato, og vi er omgivet af allierede. Samtidig er alliansens muligheder for at komme Baltikum til undsætning i tilfælde af krig markant forbedret.

"Suwalki-korridoren", den blot 65 kilometer lange grænse mellem Polen og Litauen, som har Belarus og den russiske enklave Kaliningrad på hver sin side, har hidtil udgjort en akilleshæl for at forstærke Baltikum i en krigssituation. Med tilføjelsen af Finland og Sverige er der nu ubegrænsede muligheder gennem de nordiske lande og Østersøen.

└ Alligevel tvivl om fremtidig afskrækkelse

Mens Nato står historisk stærkt i Danmarks nærområde, lurder en anden risiko. Hvis Donald Trump trækker sig sejrrikt ud af det amerikanske præsidentvalg til november, går alliancen en usikker fremtid i møde.

Trump sagde selv ved et nyligt vælgermøde, at Putin kan "gøre hvad helvede han vil" med de Nato-lande, der ikke opfylder Nato-kravet om at bruge to procent af bruttonationalproduktet på forsvar.

Det bliver ofte oversat til at betyde, at hvis blot vi i Europa sørger for at komme op på to procent, så skal det nok gå. Det vil dog være risikabelt at løbe an på.

Flere topfolk i Trumps første fire år i Det Hvide Hus, blandt andet tidligere stabschef John Kelly, tidligere national sikkerhedsrådgiver John Bolton og tidligere forsvarsminister Mark Esper, advarer om, at Trump havde til hensigt at opløse alliancen under første præsidentperiode.

Ingen amerikansk præsident kan trække USA ud af Nato uden Kongressens opbakning. Det scenarie er urealistisk. Til gengæld er det præsidenten, der som

øverstkommanderende beslutter, om amerikanske soldater skal indsættes i kollektivt forsvar, hvis Nato bliver udfordret.

Tvivlen, om Trump er villig til at forsvare hver centimeter af Natos territorium, er den helt store sårbarhed. Det svækker den afskrækkelse, der er kernen i Nato.

Sagt på en anden måde er de markant forbedrede muligheder for at tilføre militære forstærkninger til Baltikum ikke ret meget værd, hvis USA's præsident ikke vil forsvare hver centimeter ubetinget. Så længe Trump ikke mejsler det udsagn i granit, stiger risikoen for, at Putin vil udfordre Nato.

Europæisk sammenhold i en verden i opbrud

Derfor haster det for de europæiske lande med at finde ud af, hvordan de "Trump-sikrer" Europa. Ofte bruges udtrykket "en europæisk søjle i Nato". Det er endnu uklart, hvordan en sådan kan udformes.

11

Selvom det er politisk ubekvemt, kan der blive behov for landstyrker fjernt fra Danmark.

Jacob Kaarsbo, Senioranalytiker, Tænk tanken Europa

Den har dog appel, da den sikrer, at Storbritannien og Norge, som ikke er medlemmer af EU, kan deltage. Derudover kan europæerne bygge på Natos eksisterende kommandostruktur.

Uanset hvordan det amerikanske præsidentvalg falder ud, og hvordan organiseringen bliver i Europa, skal vi være forberedt på, at dansk forsvar vil blive udfordret på stort set alle parametre i mange år fremover. De røster i USA, der kræver, at Europa tager større ansvar, bliver stærkere og stærkere. Det er ikke blot i Trump-lejren.

Samtidig står det klart, at verden er i opbrud. Udfordringerne udefra vil stige. Det er ikke blot Rusland, der udfordrer den regelbaserede verdensorden. Det gør lande som Iran og Nordkorea også. Det er ikke blot med våbenstøtte til Rusland, men også ved

at opbygge netværk af allierede i blandt andet Mellemøsten og Afrika. De kræfter, der vil sprede usikkerhed og uro, breder sig.

Udfordringerne for Danmark er derfor ikke begrænset til forsvar i nærområdet og sikring af Europa mod Putins Rusland. Fregatten Iver Huitfeldt er sendt til Rødehavet for at være med til at beskytte international skibstrafik mod angreb fra den yemenitiske Houthis-bevægelse. Det bliver sandsynligvis en langvarig og næppe enkeltstående opgave.

Selvom det er politisk ubekvemt, kan der blive behov for landstyrker fjernt fra Danmark. Historien har vist med blandt andet Afghanistan, at der kan opstå situationer, hvor det er nødvendigt.

Det står klart, at både al-Qaeda og Islamisk Stat markant har optrappet angreb i et antal lande i Afrika og i Syrien de seneste uger. Den sikkerhedsmæssige udvikling i dele af Mellemøsten og Afrika er forværret. Det betyder, at både truslerne mod europæiske interesser og risikoen for forstærkede migrantstrømme stiger.

Det bliver dyrt

Ved Nato-topmødet i Vilnius i juli sidste år blev det slået fast, at det, der tidligere var en målsætning om at bruge to procent af bruttonationalproduktet på forsvar, nu er et mindstekrav.

11

De kræfter, der vil sprede usikkerhed og uro, breder sig.

.Jacob Kaarsbo, Senioranalytiker, Tænk tanken Europa.

Den realitet var svær at få øje på i det forsvarsforlig, der blev landet sidste sommer og i efterårets debat. Forsvarsministeren har signaleret et ønske om at genåbne forliget og agter formentlig at fremrykke en del af investeringerne i forsvaret.

Uanset hvordan de drøftelser ender, skal vi være os bevidst, at fremtidens danske forsvar vil blive udfordret fra alle kanter. Vi kan beslutte os for to procent og argumentere frem og tilbage om bidrag til Ukraine skal tælles med.

Det trusselsbillede vi står med for både sikkerheden i Danmarks nærområde, i Europa og danske globale interesser er meget dynamisk.

I det lys vil det være fornuftigt at forberede sig på, at dansk sikkerhed vil kræve, at Forsvaret er finansieret med minimum to procent, eksklusive bidrag til Ukraine. Det tilsiger realiteterne omkring os.